

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	13
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Demokratik Kongo Cumhuriyeti
Nüfus	99,95milyon (IMF 2023 tahmini)
Dil	Fransızca
Yüzölçümü	2.344.458 km ²
Başkent	Kinşasa
Başlıca Şehirleri	Lubumbashi, Mbuji-Mayi, Kananga, Kisangani, Bukavu
Yönetim Şekli	Yarı başkanlık
Para Birimi	Kongo Frankı (FC)

Coğrafi Konum

Sahra-altı Afrika'nın orta batı bölümünde yer alan Demokratik Kongo Cumhuriyeti, kuzeybatısında Kongo Cumhuriyeti, kuzeyinde Güney Sudan ve Orta Afrika Cumhuriyeti, doğusunda Uganda, Ruanda, Burundi ve Tanzanya, güneyinde ise Angola ve Zambiya ile komşudur. Atlantik Okyanusu'na 37 km'lik kıyısı bulunmaktadır. Ülkenin üçte birlik bölümü Ekvatorun kuzeyinde, üçte ikilik bölümü ise Ekvatorun güneyinde yer alır.

Ülkenin kuzeyi ve orta kısmı alçak yaylalarla kaplıdır. Güney ve güneybatısı ovalarla birleşen yaylalarla çevrilidir. Kuzeybatıda geniş otlaklar bulunur. En yüksek dağlar Kongo-Uganda sınırında, Büyük Rift Vadisi olarak bilinen kuzey-güney hattı boyunca sıralanır. Bölgedeki iki büyük dağ silsilesi, Ruwenzari ve Virunga sıradağlarıdır. Ülkenin en yüksek noktası olan Margherika Dağı 5.119 metre yüksekliğindedir. Virunga Dağlarında bazıları hâlâ faal olan sekiz büyük volkan bulunmaktadır. Nyiragongo Yanardağı 17 Ocak 2002'de lav püskürtmüş, can ve mal kaybına yol açmıştır. Nyamulagira yanardağı da 2002, 2006 ve 2010 yıllarında aktive olmuştur. Büyük Rift Vadisi, özellikle de Doğu Riftleri, ülkenin coğrafi yapısının şekillenmesinde önemli ölçüde etkili olmuştur. Bu vadiye yaşanan tektonik faaliyetler, özellikle ülkenin güneydoğusunun halen aktif olan volkanik dağlarla kaplı olmasına neden olmuştur. Bu jeolojik hareketler ülkenin en büyük volkanik gölleri olan gölleri Albert, Edward, Kivu ve Tanganyika göllerinin oluşmasını da sağlamıştır. Volkanik dağlarla kaplı bu bölge, aynı zamanda zengin mineral yataklarına da sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

19. yüzyılın ikinci yarısında Afrika'nın paylaşılması hız kazanırken Belçika Kralı II. Léopold da diğer Avrupa ülkeleri gibi sömürge elde etmenin gerekli olduğunu düşünerek bizzat kendisi Kongo'nun sömürgeleştirilmesi çalışmalarını başlattı. Sömürgecilik mücadelesine geç giren Belçika'nın Kongo'daki faaliyetleri tepki toplayınca Almanya şansölyesi Otto von Bismarck'ın önderliğinde Kongo Havzası'na ilişkin egemenlik haklarının görüşülmesi ve karara bağlanması için 1884-85 yıllarında Berlin Konferansı toplandı. İngiltere, Fransa, Avusturya, Almanya, İtalya, Rusya, Portekiz, İspanya, ABD, İsveç, Norveç, Danimarka, Belçika ve Osmanlı İmparatorluğu'nun katıldığı konferansta imzalanan Kongo Anlaşması ile Özgür Kongo Devleti adıyla Kongo'nun egemen bir devlet olduğu tanındı ve bu devletin mülkiyeti Belçika Kralı II. Léopold'a verildi. Ülkenin adı Serbest Kongo Devleti oldu. Bu anlaşma ile Léopold şahsi mülkü olan Kongo'da her türlü

tasarrufta bulunma imkânı elde etti. Léopold Kongo'da sürdürdüğü 23 yıllık yönetim sonucunda Avrupa'nın en zengin adamlarından biri haline geldi.

19. yy sonu ve 20. yy başlarında Kongo'da direniş hareketleri kuvvetlendi ve isyanları bastırmak için gittikçe daha çok bütçe ayırmak gerekti. Diğer yandan Kongo'daki insanlık dışı uygulamalar dışarı sızmaya ve duyulmaya başladı. 1905'te Belçika Parlamentosu, Kongo'daki insan hakları ihlalleri hakkında soruşturma başlattı. Nihayet 1908'de Belçika Parlamentosu, II. Léopold'un Kongo üzerindeki yetkilerini kaldırdı ve ülkenin yönetimini kendine bağladı. Yine 1908 yılında çıkarılan kanun ile halk ağır bir baskı altına alındı. Irk ayrımı yaşamın her alanına hâkim olurken yerlilerin yönetimin herhangi bir aşamasına katılması da engellendi.

Belçika yönetimi döneminde Kongo, Afrika'nın en çok gelir getiren sömürgesi haline geldi. Afrika'daki hiçbir kolonide bu kadar zengin bakır, elmas ve uranyum yatakları yoktu. Özellikle mineral bakımından oldukça zengin olan Katanga eyaletinin keşfi ile mineral üretimi kayda değer oranda arttı. Öyle ki 1959 yılına gelindiğinde Kongo tek başına dünyada üretilen bakırın %10'unu, kobaltın %50'sini ve endüstriyel elmasların (düşük kalitesi nedeniyle mücevherat sektöründe kullanılmayan ve temel olarak kesici ve aşındırıcı aletlerde kullanılan elmaslar) %70'ini sağlar hale geldi.

Demokratik Kongo'da sömürge yönetimine karşı ilk tepkiler I. Dünya Savaşı'nın ardından dinsel mezhepler şeklinde ortaya çıktı. Bölgesel ayaklanmalar da I. Dünya Savaşı'nın sona ermesi ile birlikte hız kazandı. 1929 Ekonomik Bunalımı da bir dizi yeni ayaklanmayı tetikledi. 1963 yılında General Joseph-Désiré Mobutu, Kongo'da kontrolü ele geçirdi. Mobutu, bütün isimlerin Afrikalılaştırılması kampanyası kapsamında 1971 yılında da ülkenin adını "Zaire" olarak değiştirdi. Ülkede 1999 yılına kadar iç savaş hakimiyet sürdü. Lusaka Barış Konferansı 1999 yılında toplandı ve konferans sonucunda kabul edilen barış anlaşması Zimbabve, Ruanda, Uganda ve Kongo tarafından 10 Temmuz'da imzalandı. Anlaşma altı temel noktayı içermekteydi. Bunlardan en önemlisi mevcut sınırları içerisinde Kongo'nun egemenliğinin taraflarca tanınmasıydı. BM Güvenlik Konseyi Haziran 2000'de Kongo'daki minerallerin yasadışı ticaretinin engellenmesi için bir komite oluşturdu. Savaşın sona ermesine rağmen ülke harap haldeydi. Savaşta üç milyona yakın insan yaşamını yitirirken milyonlarcası da açlık, salgın hastalıklar ve evsizlik ile mücadele etmek zorunda kaldı. Ekonomi de çok kötü durumdaydı. Ülkede seçimler 2006 yılında gerçekleştirildi. Arkasında güçlü bir uluslararası destek de bulan Kabila seçimin galibi oldu ve devlet başkanlığı koltuğuna oturdu.

Yarı başkanlık sistemi ile yönetilen Kongo'da savaşın 2003 yılında resmen sona ermesi ile birlikte Joseph Kabila'nın başkanlığında bir geçiş hükümeti kuruldu ve bir geçiş anayasası yürürlüğe girdi. Sivil yönetimin ülkede yeniden tesisini sağlayacak taslak anayasa ise 18-19 Aralık 2005'te halk oylamasına sunuldu. %84 oranında olumlu oy alan anayasa, 18 Şubat 2006'da yürürlüğe girdi.

Yeni anayasanın en büyük özelliği adem-i merkeziyetçiliği ön plana almasıdır. Bunun için ülkedeki eyalet sayısı 10'dan 25'e yükseltilirken iktidarın merkezden yerel yönetimlere devredilmesinin önü açıldı. Eyalet sınırlarının belirlenmesinde etnik ve kültürel ayrılıklar ön plana alındı. Ülkedeki yönetim birimleri Bas-Uele, Ekvator, Haut-Lomami, Haut-Katanga, Haut-Uele, Ituri, Kasai, Kasai Oriental, Merkez Kongo, Kwango, Kwilu, Lomami, Lualaba, Lulua, Mai-Ndombe, Maniema, Mongala, Kuzey Kivu, Kuzey Ubangi, Sankuru, Güney Kivu, Güney Ubangi, Tanganyika, Tshopo, Tshuapa eyaletleri ve eyalet statüsüne sahip olmayan başkent Kinşasa şeklinde sıralanmaktadır. Mevcut anayasaya göre merkezde yürütme yetkisi Devlet Başkanı ve Başbakanın elinde toplanmaktadır. Başbakan, parlamentoda en çok koltuğa sahip parti içerisinde, Devlet Başkanı tarafından beş yıllık süre için atanmaktadır. Eyalet düzeyinde ise vali tarafından atanan 10 kişilik Eyalet Hükümeti yürütme yetkisini elinde bulundurmaktadır. Yasama organı ise iki ayaktan oluşmakta ve bunlardan ilki olan Senato 108 sandalyeden oluşmaktadır. Senatörler, Eyalet Meclisleri tarafından beş yıl için seçilmektedir. Ulusal Meclis'te ise 500 sandalye bulunmaktadır. Bunlardan 61'i tek adaylı seçim bölgelerinden çoğunluk oyu ile seçilirken 439'u ise çok adaylı seçim bölgelerinden açık liste usulü ile beş yıl için seçilmektedir.

Yargı sisteminin başında ise Anayasa Mahkemesi yer almaktadır. Onun altında Temyiz Mahkemesi, Devlet Konseyi, Yüksek Askeri Mahkeme ve diğer sivil ve askeri mahkemeler bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Demokratik Kongo'da nüfus yıllara göre çok büyük değişkenlik göstermiş ve 1950'li yıllardan itibaren artma eğilimini sürdürmüştür. 1990'lı yıllarda, yani bağımsızlığın kazanılmasından yaklaşık 30 yıl sonra ortalama 37 milyonluk nüfusu ile Demokratik Kongo, Sahra-altı Afrika'nın en kalabalık ülkesi haline gelmiştir. Günümüzde yaklaşık nüfus 103 milyondur.

Ülkenin doğu sınırı ve Tanganyika Gölü çevresinde yoğun nüfus görülürken ülkenin güneyi daha sakinidir. Nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu yer başkent Kinsasa'dır. Kinşasa'yı yoğun göç alan Kivu eyaleti ve Maniema izlemektedir. En düşük nüfus yoğunluğuna sahip eyaletler ise Ekvator ve Shaba eyaletleridir.

Demokratik Kongo oldukça genç bir nüfus yapısına sahiptir. Kadın ve erkek nüfusun oranı neredeyse eşittir. Ortalama yaşam beklentisi ise oldukça düşüktür. Kadınlarda yaşam beklentisi 44,9 iken erkeklerde 48,4'dir.

Kentleşme, Demokratik Kongo'da giderek hız kazanmaktadır. Ülkede kent sayısı ile birlikte kentlerde yaşayan nüfus da artmaktadır. Kentlerde nüfusun artışı bir yandan doğal nüfus artışına diğer yandan da iç göçlere bağlıdır. Bu durum ülkede bir sosyo-ekonomik değişim sürecinin de başladığının göstergesidir.

Demokratik Kongo, pek çok salgın hastalık bakımından yüksek risk grubuna girmektedir. Hepatit A, karahumma, sıtma, uyku hastalığı gibi pek çok salgın hastalık nedeniyle nüfusun büyük bir bölümü risk altında yaşarken, her yıl binlerce çocuk ve yetişkin salgın hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirmektedir. HIV (AİDS hastalığı) pek çok Afrika ülkesinde olduğu gibi Demokratik Kongo'da da önemli bir sorundur.

Kongo'da 200'den fazla etnik grup bir arada yaşamaktadır. Bunlar içinden Bantu halkları nüfusun büyük kısmını oluşturur. Kongo'ya 10. ve 14. yüzyıllar arasında göç eden Bantular, 16. yüzyılda Avrupalıların kıtaya girişinden önce ülkenin kuzeyinde ve batısında krallıklar kurmuşlardır. Bu krallıklardan önde gelenleri, Kongo, Teke, Luba, Pende, Yaka, Lunda, Songe, Tetela ve Kuba halkları tarafından kurulan krallıklardır. Bugün Kongo'da etkili olan temel etnik gruplar, ağırlıklı olarak ülkenin merkezinde yaşayan Mongo, batıda Kongo, güneyde Luba ve Lunda, güneydoğuda Bemba ve güneybatıda Kasai topluluklarıdır.

Kongo'da en yaygın din Hıristiyanlıktır. Nüfusun %50'si Katolik, %20'si Protestan ve %10'u ise Kimbanguisttir. Kongo'nun Afrika kıtasında en fazla Katolik nüfusa sahip ülke olduğu ifade edilmektedir. Katolik kilisesi bir ibadet merkezi olmanın yanı sıra eğitim, sağlık gibi bazı çok temel hizmetleri de yerine getirmektedir. Bu nedenle halk üzerinde büyük bir etkisi olmakta ve bu durum çoğu kez halkın siyasi tercihlerini de etkilemektedir. Kilisenin bu nüfuzunun temeli, Belçika'nın sömürge yönetimi döneminde atılmıştır. Nüfusun %10'u ise Müslüman'dır. İslamiyet burada 18. yüzyılın başlarında fildişi ve esas olarak köle ticareti yapmak üzere akınlar düzenleyen Araplar sayesinde yayılmış ancak etkili olamamıştır. Müslüman nüfus çoğunlukla Maniema, Orientale ve Kinşasa eyaletlerinde toplanmıştır. Ülkede 2006 yılında yapılan Anayasa değişikliği sonucu halka din özgürlüğü tanınmıştır. Din adamlarının aynı zamanda devlet görevlerini yerine getirmesinin önünde de herhangi bir engel yoktur.

Demokratik Kongo'nun resmi dili, Belçika sömürge yönetiminin burada tesis edilmesinden bu yana, Fransızcadır. Bağımsızlığın kazanılmasının ardından da özellikle eğitilmiş kesimin yaygın olarak Fransızca konuşması nedeniyle ülkenin resmi dili olarak Anayasa'da yer almıştır. Fransızcanın dışında dört dil daha Anayasa'da ulusal dil olarak kabul edilmektedir. Bu diller Kikongo, Lingala, Swahili ve Tshiluba dilleridir.

Doğal Kaynaklar

Ekvator tarafından ikiye bölünen Demokratik Kongo'da iklim de buna bağlı olarak farklılık göstermekle beraber, ülke genelinde tropikal iklim hüküm sürmektedir. Yıl boyunca sıcaklık hep yüksek olup yıllık sıcaklık ortalaması 25°C'dir. Yıl boyunca gündüz sıcaklığı 30°C ila 35°C'dir, gece sıcaklıkları da nadiren 20°C'nin altına düşmektedir. Ülkenin güneyindeki yaylalarda özellikle güneydoğu Shaba'da kışlar kurak ve soğuk geçerken yazlar ılık ve yağışlıdır. Volkanik göllerin de içinde yer aldığı güneydoğudaki dağlık bölgede ise yağışlı bir iklim hüküm sürmekte ve sıcaklık çok yüksek seyretmemektedir. Dağların yüksek kesimlerinde ise sıcaklık alçak bölgelere göre oldukça düşüktür. Ekvator kuşağında yer almasının bir sonucu olarak Demokratik Kongo, yüksek miktarda yağış alır ve dünyada sağanak yağış sıklığı en yüksek olan ülkedir. Yıl içinde en çok yağış alan bölgeler ise Kongo Nehri havzası ve Bukavu'nun kuzeyinde kalan dağlık bölgelerdir. En kurak bölge ise yılın altı ayında hiç yağış almayan Shaba bölgesidir. Genelinen çok yağış alması nedeniyle, ülkede Amazon'dan sonra dünyanın ikinci büyük yağmur ormanlarına rastlanır.

Tropikal iklim, aynı zamanda yağmur ormanları boyunca akan ve bölgeyi topoğrafik olarak domine eden Kongo Nehri Sistemini de yaratmıştır. Yaklaşık 1 milyon km²'lik yüz ölçümü ile Kongo Nehri havzası neredeyse ülkenin tümünü kaplamaktadır. Kongo Nehri yıl boyunca istikrarlı bir su seviyesine sahiptir. 2.736 kilometrelik bölümü bütün yıl boyunca ulaşılabilir olup, toplam uzunluğu 4.348 kilometredir. Ekvatorun hem kuzeyinden hem de güneyinden gelen pek çok koldan beslenen Kongo Nehri ve kolları, hem kıtanın önemli bir sulama kaynağı hem de

önemli bir taşımacılık yolu olması nedeniyle, ülke ekonomisinde önemli bir etkiye sahiptir. Yine nehrin istikrarlı bir su seviyesine sahip olması nedeniyle hidroelektrik potansiyeli büyük olmakla beraber bu potansiyelden verimli şekilde yararlanılmamaktadır.

Bölgedeki iki büyük dağ silsilesi, Ruwenzari ve Virunga sıradağlarıdır. Virunga Dağlarında bazıları hâlâ faal olan sekiz büyük volkan bulunmaktadır. Bu jeolojik hareketler ülkenin en büyük volkanik gölleri olan gölleri Albert, Edward, Kivu ve Tanganyika Gölleri'nin oluşmasını da sağlamıştır. Volkanik dağlarla kaplı bu bölge, aynı zamanda zengin mineral yataklarına da sahiptir. Madencilik yapılmasına elverişli bu mineraller arasında en önemlileri bakır, kobalt, çinko, kalay, tantal, nobium, germanyum, kadmium, manganez ve uranyumdur.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	65,93	67,27	73,76	83,08	91,93	102,16	111,93	122,37
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	8,8	6,1	4,7	5,7	5,2	5,8	4,4	4,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	681	673	715	780	836	899	954	1 010
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,3	19,9	17,2	8,5	7	7	7	7
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-5	-5,4	-4,1	-3,2	-2,7	-2,2	-2,7	-3
Nüfus (milyon)	96,8	99,95	103,2	106,55	110,02	113,61	117,31	121,14
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	14,3	14,3	11,1	8,9	7,3	5,9	4,7	3,7

(*) Tahmini veriler

Kaynak: IMF (Nisan 2024)

Çok verimli topraklara, dünyadaki en büyük yağmur ormanlarına, büyük maden ve mineral rezervlerine ve hidroelektrik üretim potansiyeline sahip olmasına rağmen, Demokratik Kongo dünyadaki en fakir ülkelerden birisidir.

Demokratik Kongo, 1960 yılında bağımsızlığını kazandığında Güney Afrika'dan sonra Afrika'nın en çok endüstrilemiş ikinci ülkesi iken ülke ekonomisi 1980'lerin ortalarından itibaren kötü bir gidişat içine girmiştir. Enflasyon, yolsuzluk, istikrarsızlık ve açık olmayan ekonomik ve mali politikalar, güvenilmez ve belirsiz hukuki bir altyapı gibi mevcut problemlere, 1996 yılından sonra başlayan iç savaşla birlikte ortaya çıkan ulusal üretim ve gelirin düşmesi ve dış borcun artması gibi yeni sorunlar da eklenmiştir.

Bunların sonucunda ülkede faaliyet gösteren yabancı sermaye operasyonlarını durdurmuştur. Ülkenin iç savaştan önce de var olan en büyük problemi yolsuzluktur. Mobutu rejimi döneminde, 1990'lı yıllarda, kayıt dışı ekonominin büyüklüğü resmi GSYİH'nın üç katı kadardı. Bu büyüklüğün bugün neredeyse dokuz kata ulaştığı düşünülmektedir. Birkaç çokuluslu şirket haricinde ülkede faaliyet gösteren birçok şirket operasyonlarının bir kısmı halen kayıt dışı yapılmaktadır.

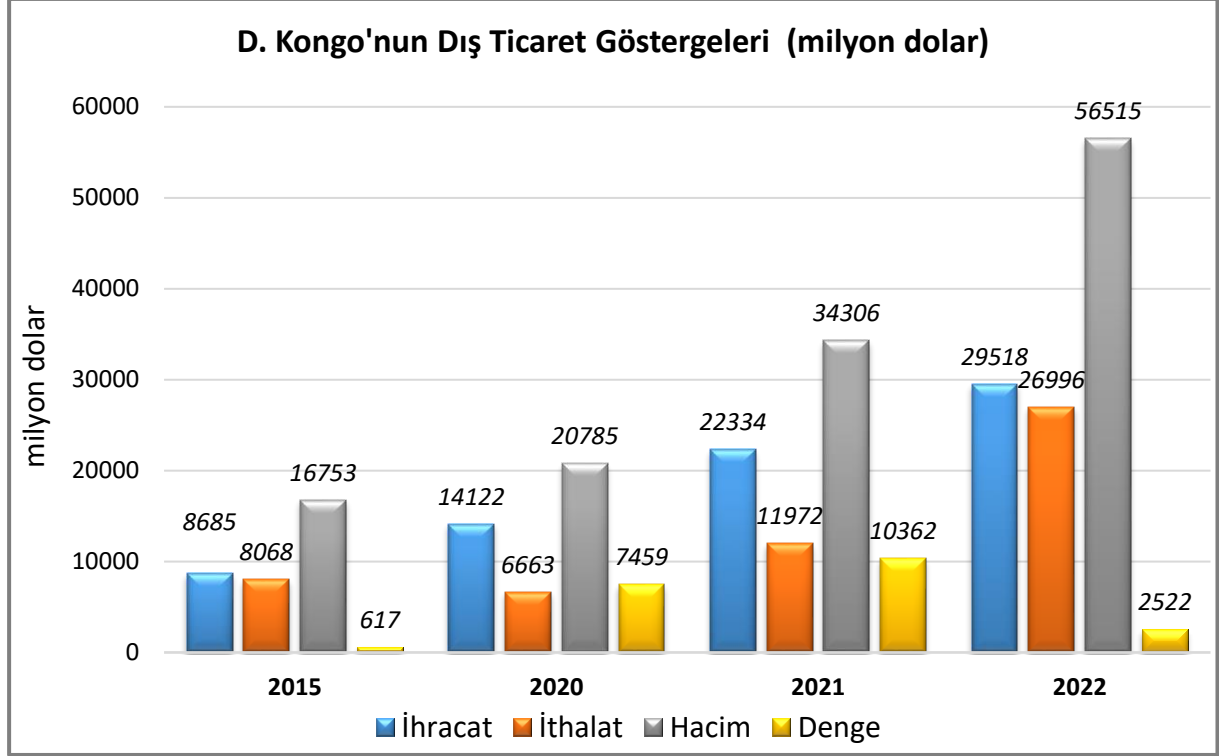
Demokratik Kongo doğal kaynaklar bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Bakır, kobalt, endüstriyel elmas, altın, çinko, stratejik önemi haiz koltan ve uranyum gibi madenlere, akarsular bakımından ise dünyanın en büyük havzalarından birine sahiptir. Orman ürünleri önemli gelir sağlamaktadır. Tüm bunlara karşın ülkedeki sosyal yapının harap halde olması sebebiyle fakirlik ve salgın hastalıklar gibi sorunların üstesinden gelinememektedir. Bu sosyal yapı içerisinde, doğal kaynaklardan elde edilen zenginlikler, yabancı işleticilere, sermaye sahiplerine ve yolsuzluk ekonomisi içerisinde saf tutan kişilere akmaktadır. Bu da alım gücü yüksek bir zümre yaratmaktadır. Diğer taraftan, bu ülkede konuşlandırılmış BM personelinin ve iş maksadıyla bulunan yabancıların sayısı da on binlerle ifade edilmektedir. Bu da başlı başına bir alım gücü doğurmaktadır. Halkın geneline bakıldığında ise, alım gücü her ne kadar düşük düzeyde ise de, kalabalık nüfus göz önünde bulundurulduğunda önemli bir ticaret potansiyeli yaratmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap - 2022 Direct Data /D. Kongo

Demokratik Kongo, dış ticaretinde fazla veren Afrika ülkelerinden biridir. Ülke, 2015’de 8,6 milyar dolar ihracat ve 617 milyon dolar dış ticaret fazlası vermiştir. 2022 yılında ise ihracatı 29,5 milyar dolar, dış ticaret fazlası ise 2,5 milyar dolara ulaşmıştır.

Demokratik Kongo en çok, bakır, kobalt, kalay cevherleri ve yarı mamulleri, altın, elmas ve kakao ürünleri ihraç etmektedir.

Demokratik Kongo’nun ihracat yaptığı başlıca ülkeler, Çin, G. Afrika, Mozambik, Singapur ve Hong Kong’dur.

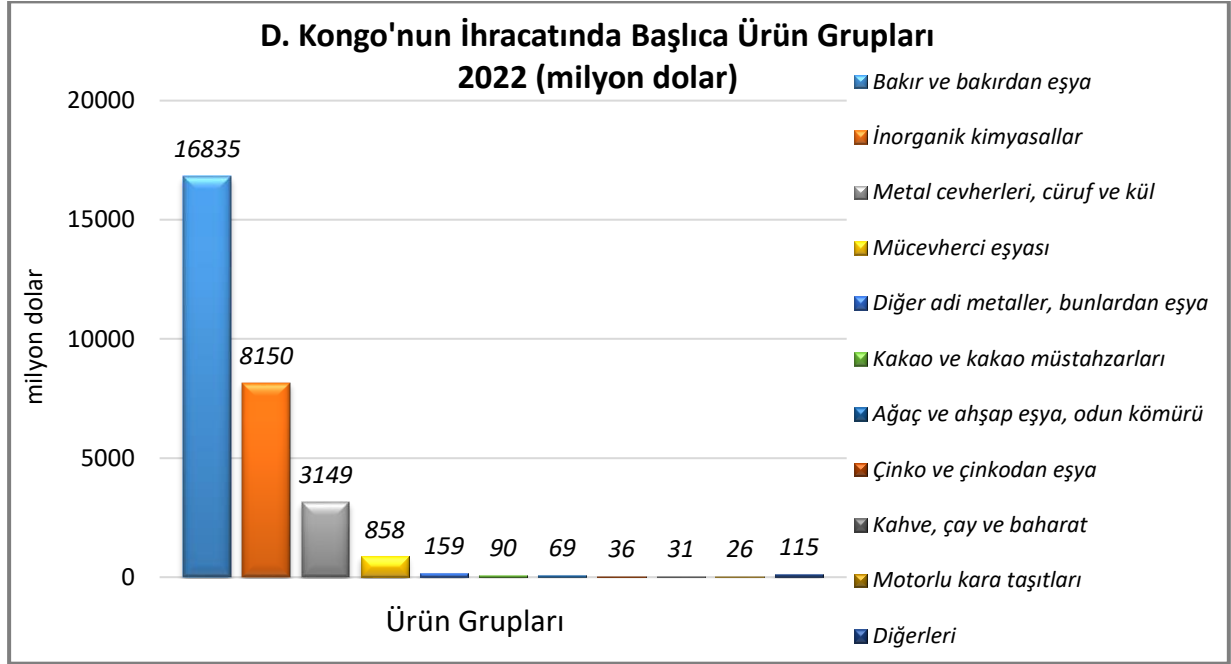
Demokratik Kongo’nun ithalatı 2021 ’de 11,9 milyar dolar iken 2022’de ise 26,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Demokratik Kongo en çok, petrol yağları, kükürt, maden işleme makineleri, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, iş makineleri, sülfürik asit, demir-çelik inşaat aksamı, magnezit, iş ve maden makineleri aksam ve parçaları, ilaçlar ve sıvılar için pompa ithal etmektedir.

Demokratik Kongo en çok Çin, Hindistan, G. Afrika, S. Arabistan ve BAE’nden ithalat yapmaktadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

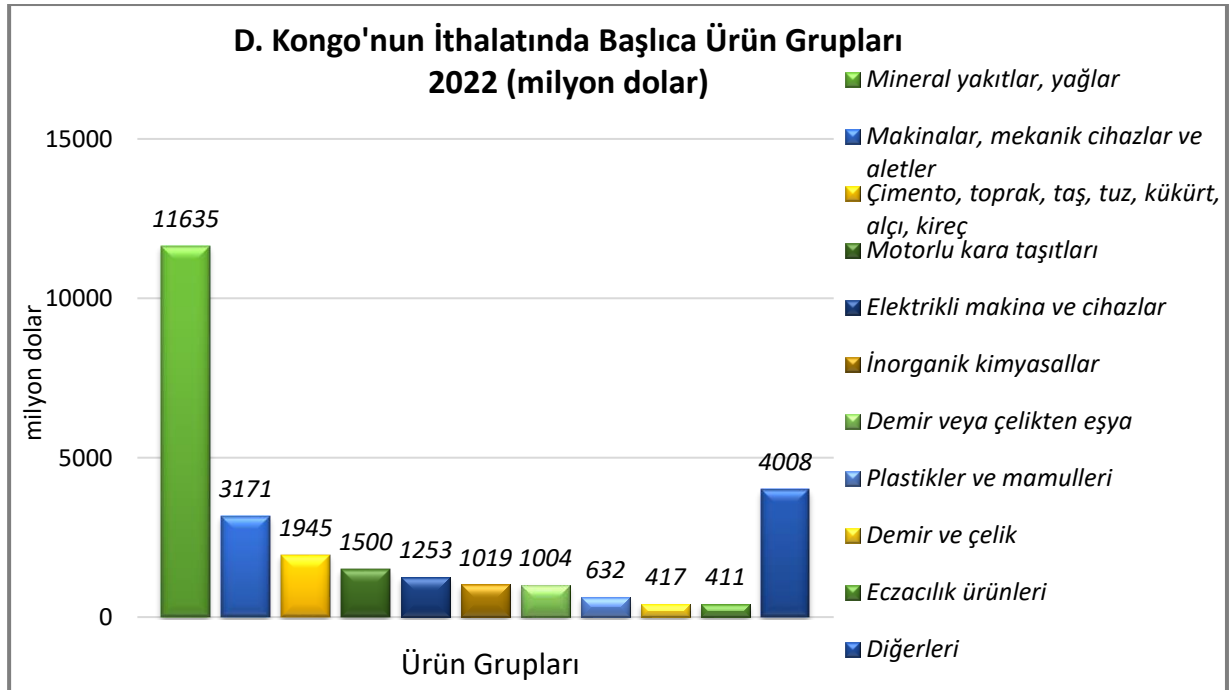
İhracat

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

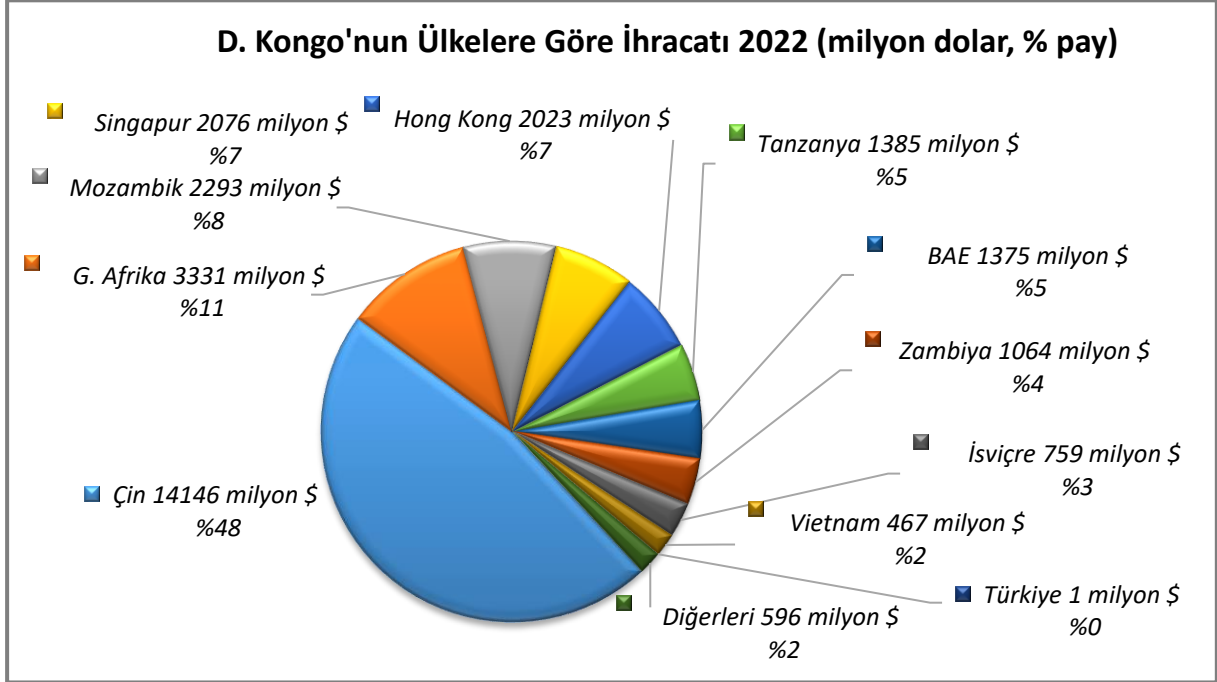

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

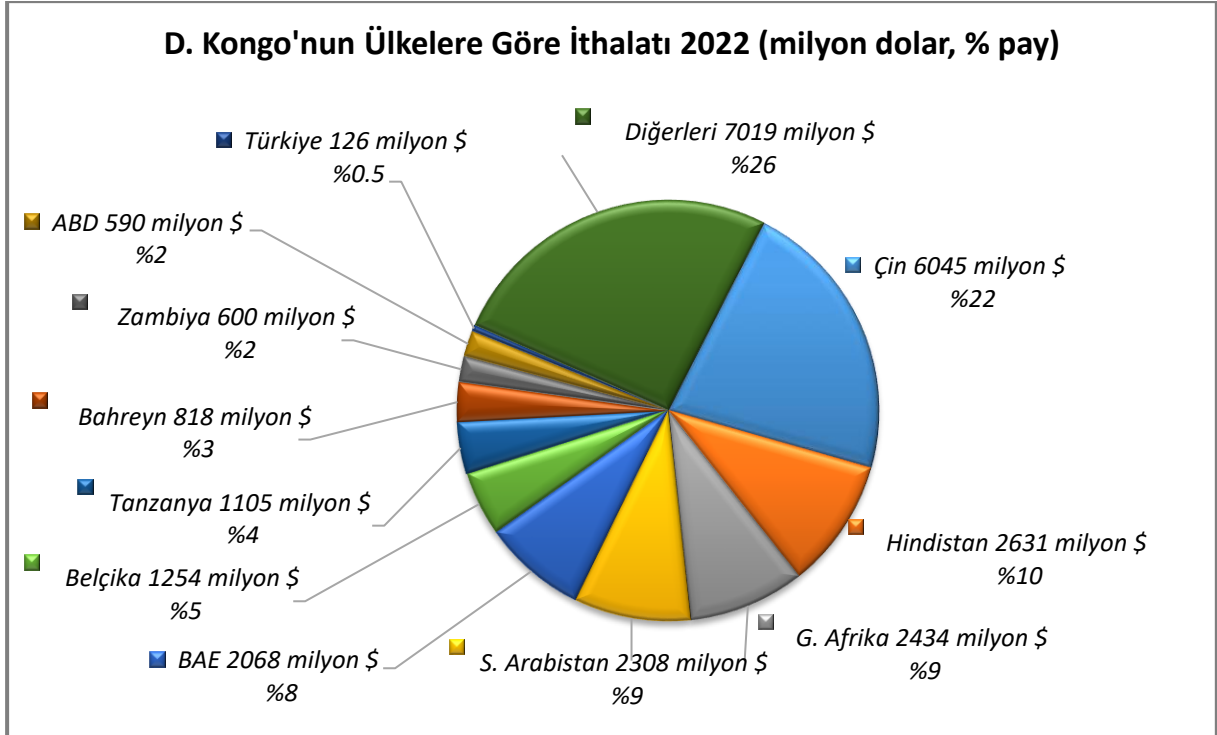
İhracat

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Son yıllarda Demokratik Kongo'ya yıllık ortalama 1,5 milyar dolar civarında doğrudan yabancı sermaye yatırımı gelmektedir.

Ülkenin madencilik, enerji ve altyapı potansiyeli dikkate alındığında ülkeye yapılan yabancı sermaye miktarı oldukça düşük sayılabilir. Şu ana kadar en çok yabancı sermaye yatırımı telekomünikasyon ve madencilik alanlarına yapılmıştır. Yabancı sermaye en çok Güney Afrika, Belçika ve Çin'den gelmiştir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2022	2023*	2024*	2025*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	1 655,00	1 771,00	1 859,00	1 934,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,60	2,60	2,80	2,80

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: EIU

4. TÜRKİYE ile TİCARET

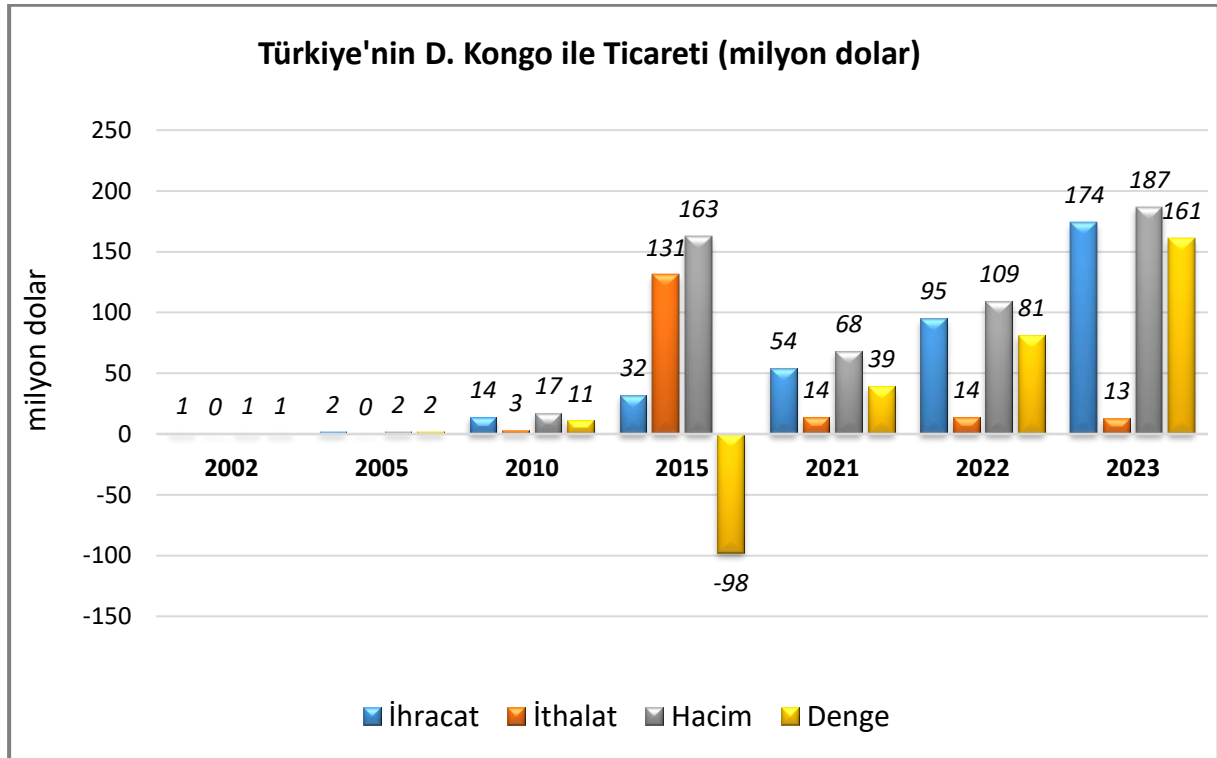
Genel Durum

Türkiye ile Demokratik Kongo arasındaki ticaret oldukça düşük düzeydedir. Türkiye'nin Demokratik Kongo'ya ihracatı artış eğiliminde olup 2023 yılı itibarı ile 174 milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye'nin geçmiş yıllarda bu ülkeden 2015 yılında yaptığı 131 milyon dolarlık rafine bakır ithalatı dışında kayda değer bir ithalatı bulunmamaktadır.

Türkiye, Demokratik Kongo'ya en çok inşaat demiri, demir-çelik borular, prefabrik yapılar, kablo, tavuk eti, mobilya, ağaçtan eşya, konteynerler, inşaat aksamı ve makarna ihraç etmektedir.

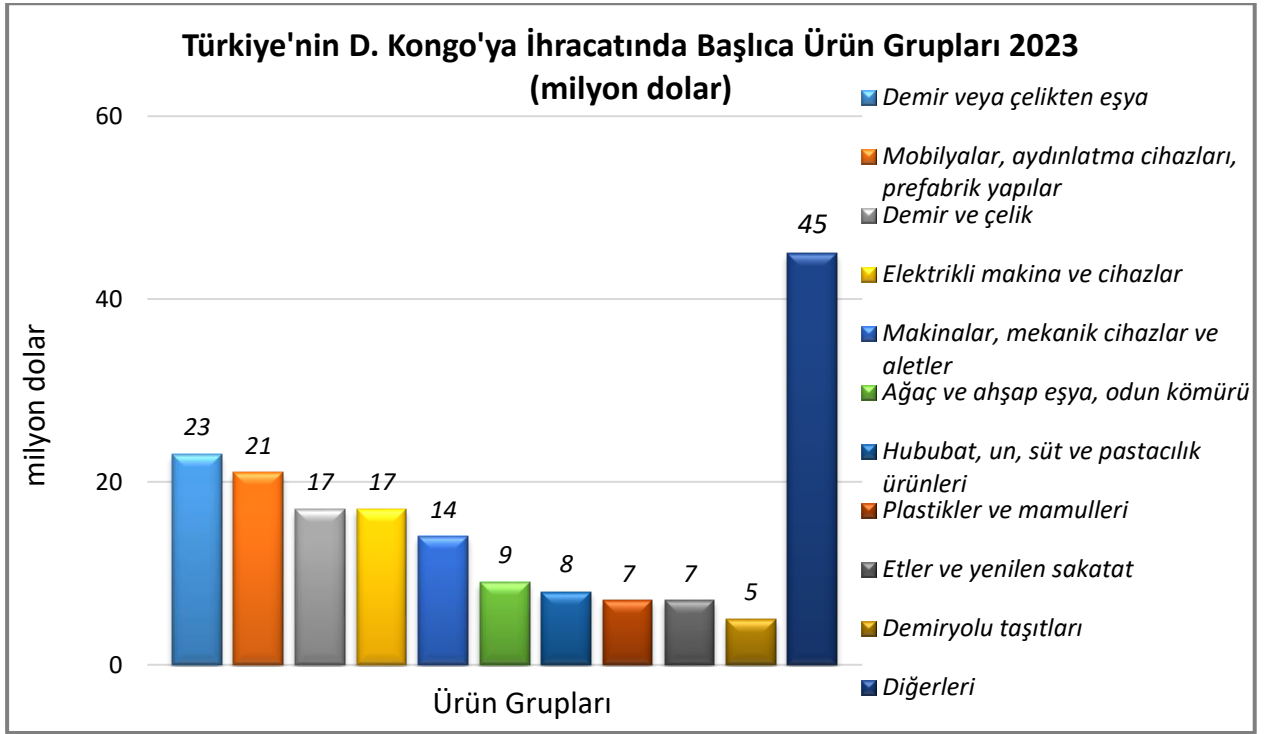
Türkiye, Demokratik Kongo'dan zaman zaman kakao, rafine bakır, altın, yuvarlak ağaçlar, işlenmemiş kurşun, doğal kauçuk ve uzun ağaçlar ithal etmektedir.

Türkiye-D. Kongo Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

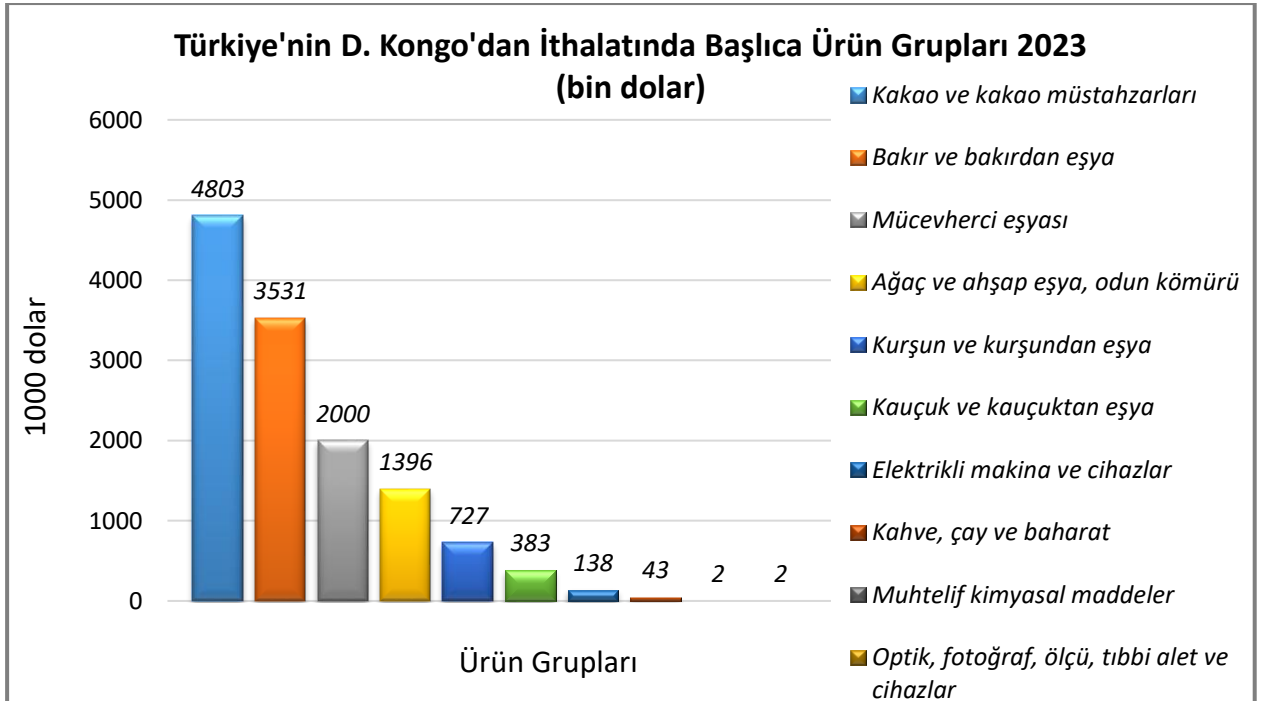
Türkiye'nin D. Kongo'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin D. Kongo'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Demokratik Kongo'nun İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021- 2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			14 122 147	22 334 312	29 518 054	100	32,2
1.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	8 673 448	13 179 870	15 540 939	52,6	17,9
2.	2822	Kobalt oksitleri ve hidroksitleri, ticari kobalt oksitleri	3 143 998	5 433 075	8 148 466	27,6	50
3.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	812 707	1 340 113	2 596 747	8,8	93,8
4.	7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	500 786	1 279 940	1 256 343	4,3	-1,8
5.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 517	2 184	724 554	2,5	33075,5
6.	2617	Diğer metal cevherler ve konsantreleri	166 973	315 438	429 027	1,5	36
7.	8105	Kobalt matları ve kobalt metalurjisinin diğer ara ürünleri; kobalt ve kobaltdan eşya (döküntü ve hurdalar dahil)	147 909	139 262	158 991	0,5	14,2
8.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	113 460	126 974	130 278	0,4	2,6
9.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	87 274	88 593	89 820	0,3	1,4
10.	4403	Yuvarlak ağaçlar	49 465	49 026	57 543	0,2	17,4
11.	2615	Niyobyum, tantalum, vanadyum, zirkonyum cevherleri vb. konsantreleri	20 207	13 275	40 344	0,1	203,9
12.	7903	Çinkodan ince tozlar, tozlar ve ince pullar	29 506	27 752	35 844	0,1	29,2
13.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	17 047	19 033	31 106	0,1	63,4
14.	2605	Kobalt cevherleri ve konsantreleri	13 858	9 787	28 316	0,1	189,3
15.	2620	Arsenik, metalleri veya bunların bileşiklerini içeren cüruf, küller ve kalıntılar	15 387	25 196	26 137	0,1	3,7

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

EK-2: Demokratik Kongo'nun İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021- 2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			6 663 099	11 971 835	26 996 482	100	125,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	280 122	1 976 636	11 458 384	42,4	479,7
2.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve kolloidal kükürt hariç)	227 765	515 615	1 390 365	5,2	169,7
3.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	138 594	271 885	722 704	2,7	165,8
4.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	135 111	344 805	641 923	2,4	86,2
5.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	84 778	283 185	415 097	1,5	46,6
6.	2807	Sülfürik asitve oleum	135 744	131 277	394 247	1,5	200,3
7.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	100 579	208 388	347 436	1,3	66,7
8.	2519	Magnezit, erimiş yanmış manyezi ve diğer magnezyum oksit	108 043	219 799	332 893	1,2	51,5
9.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	77 522	217 865	310 272	1,1	42,4
10.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	149 146	335 408	307 798	1,1	-8,2
11.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	104 689	190 345	302 909	1,1	59,1
12.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	79 611	135 225	243 250	0,9	79,9
13.	2832	Süfitler ve tiyosülfatlar	69 240	165 766	218 980	0,8	32,1
14.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	68 978	148 815	217 832	0,8	46,4
15.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	40 845	63 444	211 339	0,8	233,1

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

EK-3: Demokratik Kongo'nun Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT		14 122 147	22 334 312	29 518 054	100	32,2
1.	Çin	5 793 849	10 451 009	14 146 427	47,9	35,4
2.	G. Afrika	1 091 965	2 066 573	3 331 229	11,3	61,2
3.	Mozambik	681 079	1 000 167	2 293 289	7,8	129,3
4.	Singapur	1 019 711	1 879 950	2 075 575	7	10,4
5.	Hong Kong	147 024	785 127	2 023 276	6,9	157,7
6.	Tanzanya	1 667 740	2 140 723	1 384 989	4,7	-35,3
7.	BAE	849 911	1 304 925	1 375 212	4,7	5,4
8.	Zambiya	1 243 638	1 422 093	1 064 082	3,6	-25,2
9.	İsviçre	810 748	439 860	759 269	2,6	72,6
10.	Vietnam	232 420	393 548	466 941	1,6	18,6
11.	Belçika	81 381	89 484	110 089	0,4	23
12.	G. Kore	8 071	348	95 469	0,3	27333,6
13.	Angola	1 906	12 440	67 254	0,2	440,6
14.	Hindistan	40 951	41 219	66 670	0,2	61,7
15.	Malezya	78 647	32 140	63 084	0,2	96,3
...	...	...	...	...	...	...
38.	Türkiye	474	4 531	1 266		-72,1

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

EK-4: Demokratik Kongo'nun Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT		6 663 099	11 971 835	26 996 482	100	125,5
1.	Çin	1 687 804	3 120 895	6 044 845	22,4	93,7
2.	Hindistan	315 232	812 821	2 630 642	9,7	223,6
3.	G. Afrika	611 676	1 692 652	2 434 372	9	43,8
4.	S. Arabistan	69 128	90 862	2 307 829	8,5	2439,9
5.	BAE	212 273	596 612	2 067 824	7,7	246,6
6.	Belçika	124 556	284 300	1 253 757	4,6	341
7.	Tanzanya	81 702	531 827	1 104 986	4,1	107,8
8.	Bahreyn	708	221 839	818 164	3	268,8
9.	Zambiya	326 088	387 689	599 918	2,2	54,7
10.	ABD	1 418 932	597 431	589 856	2,2	-1,3
11.	Angola	12 344	25 185	441 191	1,6	1651,8
12.	Mozambik	2 966	206 065	429 946	1,6	108,6
13.	Esvatini	18 105	27 335	415 725	1,5	1420,9
14.	Katar	70 500	136 040	382 604	1,4	181,2
15.	Malezya	17 323	38 139	372 362	1,4	876,3
...	...	...	...	...	...	...
30.	Türkiye	68 718	69 968	125 732	0,5	79,7

Kaynak: Trademap-2022 Direct Data/D. Kongo

Ek-5: Türkiye'nin Demokratik Kongo'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			53 669	95 072	174 451	100	83,5
1.	7214	İnşaat demiri	9	3 003	14 241	8,2	374,2
2.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	64	250	8 781	5	3412,4
3.	9406	Prefabrik yapılar	0	681	8 304	4,8	1119,4
4.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	2 306	3 922	7 255	4,2	85
5.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	5 001	12 273	6 700	3,8	-45,4
6.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 196	4 103	6 326	3,6	54,2
7.	4421	Ağaçtan diğer eşya	4	5	6 248	3,6	124860
8.	8609	Bir veya daha fazla taşıma şekline göre özel olarak yapılmış ve donatılmış konteynerler	1	549	5 437	3,1	890,3
9.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	974	2 048	5 228	3	155,3
10.	1902	Makarnalar ve kuskus	8 951	10 583	4 983	2,9	-52,9
11.	8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	303	263	3 599	2,1	1268,4
12.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	4 023	5 494	3 400	1,9	-38,1
13.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	705	1 613	3 358	1,9	108,2
14.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	57	183	2 649	1,5	1347,5
15.	9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	472	433	2 324	1,3	436,7

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Demokratik Kongo'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			14 325	13 987	13 024	100	-6,9
1.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	2 508	0	4 803	36,9	0
2.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	0	6 856	3 531	27,1	-48,5
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	0	2 000	15,4	0
4.	4403	Yuvarlak ağaçlar	436	388	1 194	9,2	207,7
5.	7801	İşlenmemiş kurşun	377	1 490	727	5,6	-51,2
6.	4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül, çikil (chicle) vb. tabii sakızlar	637	891	383	2,9	-57
7.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	0	394	202	1,6	-48,7
8.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	0	0	138	1,1	0
9.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	0	0	43	0,3	0
10.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	0	0	2	0	0
11.	9026	Sıvı ve gazların akış, seviye, basınç ve diğer özelliklerini ölçmeye veya muayenesine mahsus alet ve cihazlar	0	3	2	0	-33,3

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye